

LOKAL

*historická
promenáda*

Milí návštěvníci,
vítejte ve starobylém městě Lokti. Pojďte
s námi na malou procházku. Ať už si vyberete
jakýkoliv směr, dýchne na vás atmosféra
starých časů. Ukážeme vám ty nejkrásnější
památky a díky tomuto průvodci se o nich
dozvíte zajímavé informace. Věříme, že vás pro
naše město nadchneme a budete se k nám rádi
vracet. Přejeme vám příjemnou promenádu po
loketských uličkách a děkujeme za vaši
návštěvu!

Poznejte Loket s vlastním
průvodcem ve vašem mobilu.
**Aplikaci si můžete zdarma
stáhnout pomocí QR kódu.**

HRAD LOKET

Hradní nádvoří
a rotunda

Hrad byl vybudován na skalnatém vrcholu ostrožny, obtékané po celém obvodu řekou Ohře, patrně ve druhé polovině 12. století, za panování krále Vladislava II., jako pohraniční královská pevnost proti expanzi chebských ministeriálů. Poprvé je ale hrad v písemných pramenech připomínán až roku 1234. Hrad byl od svého počátku častým místem pobytu českých panovníků a jejich rodin i významných diplomatických jednání. Areál původně patrového románského hradu sestával z izolovaných budov – hranolové věže, paláce a hradní rotundy. Během vlády Přemysla Otakara II. byl hrad přestavěn v raně gotickém slohu.

Za Lucemburků byl hrad několikrát dočasným sídlem královského rodu. Gotické přestavby byly

zahájeny nejspíše na konci vlády Karla IV. po ničivém požáru roku 1352, ale především probíhaly za Václava IV. V tomto období vznikla mohutná palácová budova tzv. Markrabství a zřejmě i hospodářská budova, tzv. Hejtmanský dům. Hrad byl dále opevňován a vstupy byly zajištěny hradními branami. Roku 1434 zastavil císař Zikmund hrad Kašparu Šlikovi. Tři generace rodu Šliků (1434–1547) se podílely na jeho pozdně gotické a renesanční přestavbě a hrad se stal reprezentační rodovou rezidencí a správním střediskem kraje. Po bělohorské konfiskaci se hrad stal majetkem města a započal úpadek jeho původního významu a postupná ztráta umělecko-architektonických hodnot, která byla završena necitlivou přestavbou celého areálu na státní věznici (1797–1821). V rámci této přestavby byla zbořena Skalní světnice, snesena nejvyšší patra palácových budov a upraveny interiéry na vězeňské cely. Po zrušení věznice v roce 1948 hrad desetiletí chátral, několik let byl dokonce pro havarijní stav uzavřen. Od roku 1992, kdy byl hrad vrácen do majetku města Lokte, probíhá postupně obnova celého areálu a jeho krásu a navrácenou důstojnost v krajině tak mohou obdivovat tisíce návštěvníků z celého světa.

Karel IV. a Loket

Když byly králevici Václavovi (*později známému pod jménem Karel IV.*), budoucímu císaři a králi tři roky, došlo k vyhocení sporů mezi jeho rodiči. Karlův otec Jan Lucemburský jej zde na hradě po dva měsíce držel jako vězně, zatímco jeho matku Elišku Přemyslovnu poslal na Mělník. Karel IV. však na Loket nezanevřel a v dospělosti se sem často rád vracel. Vyřizoval zde státnické záležitosti a odpočíval při kratochvilných lovech. Pověst praví, že při jedné lovecké výpravě objevil přírodní zázrak – horké prameny v údolí řeky Teplé. Na tomto místě pak přikázal vystavět město a pojmenoval jej Karlovy Vary.

*Pohled na hrad z parku u řeky

Karl Streer, volné grafické listy, světlotisk, 1926

Expozice

Hrad nabízí zajímavý návštěvnický okruh, který lze absolvovat individuálně, nebo s průvodcem. V jednotlivých expozicích umístěných do 7 hradních objektů si můžete prohlédnout vybrané exponáty z tzv. Loketských sbírek, které čítají bezmála osm tisíc předmětů regionálního charakteru (*nábytek, dřevěné plastiky, obrazy, porcelán, sbírky minerálů, zbraně, cínové předměty a další*). V prostoru věžeňských kobek je instalována působivá expozice útrpného práva.

Zajímavosti

- **Románská rotunda** z 2. pol. 12. století s vnitřním průměrem 3,5 m a výškou 6,5 m.
- Část (14 kg) nejstaršího známého českého **meteoritu** **Zakletý purkrabí**, který zde byl po dopadu nalezen údajně již roku 1422.
- **Šlikovský archiv (kaple)** umístěný v severním paláci z období šlikovské přestavby hradu v letech 1528–1535 s renesanční freskovou výzdobou, jehož rehabilitace proběhla v letech 2020–2021.
- Interaktivní naučná stezka pro školní děti **Letem Karlovým světem** a pískařská dílna **Umění brku**.

WEYROTHEROVA VYHLÍDKA

Romantický altán na výběžku skály pod hradem byl postaven v roce 1812 v očekávání návštěvy císaře Františka I. jako součást procházkové trasy pod hradem po břehu Ohře. Byl pojmenován po někdejším krajském hejtmanovi Johannovi von Weyrotherovi. Původně empírový kruhový pavilon s iónskými sloupy a kupolovou střechou byl pravděpodobně později přestavěn na osmiboký zděný altán s jehlancovou střechou. Kompletní rekonstrukci střechy a dlažbu altánu s dekorem znaku města a nápisy nechal zhotovit Okrašlovací spolek Locket v roce 2005.

POMNÍK J. W. GOETHA

Německý básník, prozaik, dramatik a politik Johann Wolfgang Goethe (1749 – 1832) Loket miloval a často jej navštěvoval. V jeho denících je zapsáno, že městem třikrát jen projel a desetkrát se tu zdržel, ať už sám při svých výpravách za geologickými nálezy, či v doprovodu krásných žen.

Při příležitosti stého výročí mistrova úmrtí vytvořil v roce 1932 sochař Willy Russ z Krásna tuto skulpturu, připomínající pobyty německého básníka v malebném Lokti. Sochař se věnoval také keramice, kamnářství či řezbářství. Jeho nejznámějším dílem jsou takzvaná Chebská kamna, dokončená roku 1944, na kterých je v šestnácti reliéfech umístěno 336 postav.

*Socha J. W. Goetha v parčíku u školy
Autor neznámý, fotografie, 70. léta 20. století

KAPLE SV. ANNY

Jednolodní kaple s valbovou střechou stojí na ploše před bývalou hlavní městskou branou. Byla postavena v roce 1744 jako poděkování, že město bylo roku 1742 uchráněno před vydrancováním francouzskými vojáky. Půlkruhový vstupní portál zdobí kartuše s latinským nápisem a chronogramem. Ve štítu je vystavěna nika pro sochu světce.

V oltárním výklenku se původně nacházela dřevěná barokní skupina soch představující sv. Annu Samotřetí, sv. Josefa a sv. Jáchyma, v bočních nikách byly umístěny sochy sv. Jana Evangelisty a Panny Marie.

*Kaple sv. Anny
Autor neznámý, po roce 1945

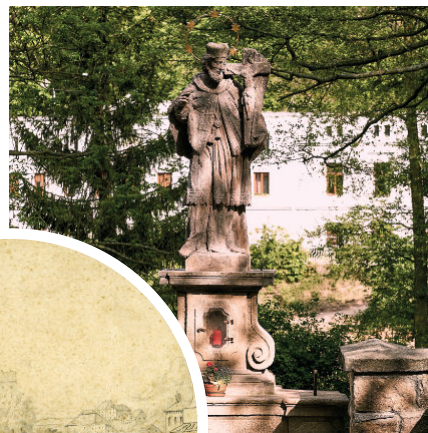
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE

Původně středověký kostel stával na terase svahu nad Jánským mostem a byl zbořen roku 1852. Na jeho místě byl v letech 1854–1857 postaven menší hřbitovní kostel v pseudorománském slohu dle projektu loketského stavitele F. Schidla. Po uzavření přílehlého hřbitova v roce 1877 přišel kostel o své využití. Po jistou dobu pak sloužil studentům loketské reálky pro výuku náboženství. V polovině dvacátých let 20. století, kdy už byl objekt zchátralý, byl předán k užívání evangelické církvi. Jeho interiér byl upraven podle plánů sokolovského architekta H. Scherrera. Roku 1973 byl kostel stržen. V kostele se nacházelo malované antependium Eliáše Dollhopfa (1703–1773), které je nyní vystaveno na hradě.

*Kostel sv. Jana Křtitele
Pohlednice, kolem roku 1916

TORZO JÁNSKÉHO MOSTU

Původně dřevěný Jánský most přes řeku Ohři v blízkosti objektu továrny na porcelán byl ve 30. letech 18. století nahrazen novým mostem, jehož dřevěnou mostovku nesly čtyři kamenné pilíře. Na jeden z nich byla v roce 1734 umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, českého patrona. Barokní most však nestačil nárokům vzrůstající dopravy, a proto byl v letech 1927–28 vybudován v jeho sousedství most další, betonový. Socha světce byla přesunuta na místo původního barokního mostu na okraji Zahradní ulice.

*Pohled na Jánský most od bývalého špitálu
Anton Hanh, kresba tužkou, 1890

ČERNÁ VĚŽ

Divadlo

Z původního středověkého hradebního systému města se do současnosti zachovalo několik fragmentů, například tato 32 m vysoká věž. Byla součástí tzv. Dolního hradu a měla funkci nejen obrannou, na což odkazují střelny v těle věže a vchod umístěný v polovině její výšky, ale sloužila i jako pozorovatelná.

V nejvyšším patře věže byl zřízen byt vězníka, který měl za úkol bedlivě sledovat město i okolí. Ve skromném příbytku žil často s celou svou rodinou. Obyvatele věže trápilo v létě vedro a v zimě chlad. Velkou nepříjemností bylo, že s otopem a vodou bylo nutné vystoupat po 25 kamenných a 78 dřevěných schodech. Nyní je věž veřejnosti přístupná a nabízí zajímavý pohled na zástavbu v jejím okolí.

*Černá věž

Karl Streer, volné grafické listy, světlotisk, 1926

GOETHOVA VYHLÍDKA

Goethův
pavilon

Divadlo

Hotel Bílý kůň je jednou z nejvýznamnějších budov na loketském náměstí. V roce 1899 byl vystavěn dle plánů architekta G. Reitmayera v historizujícím stylu na místě původního barokního domu. Pamětní deska na fasádě průčelí upomíná na časté pobyty velkého obdivovatele Lokte Johanna Wolfganga Goetha v letech 1807–1823. Součástí hotelu je dřevěná veranda s ozdobným prořezávaným zábradlím z roku 1823, zvaná též Goethův pavilon. Právě zde mistr slavil své 74. narozeniny ve společnosti mladičké Ulriky von Levetzow. Jednalo se zároveň o Goethovu poslední cestu do Čech. I vy zde můžete v klidu posedět a kochat se pohledem na okolní stráně a řeku Ohři.

*Pohled na Goethovo vyhlídku od řeky

Pohlednice, kolem roku 1918

SLOUP NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Divadlo

Trojboký, vrcholně barokní sloup se sousoším Nejsvětější Trojice byl vystavěn mezi lety 1717–1719 jako poděkování tehdejších obyvatel za to, že se městu vyhnula morová epidemie. Původně měl smlouvu na vytvoření sloupu chebský sochař Peter Anton Felsner, ale městská rada posléze uspořádala soutěž a zakázku získal chebský sochař Johann Karl Stilp. Autorem vrcholového sousoší a městského znaku je jáchymovský sochař Johann G. Grobisch. Základnu sloupu tvoří dvoustupňový podstavec na trojbokém půdorysu. Na spodním patře jsou umístěny plastiky světců sv. Václava a sv. Floriána, sv. Jana Křtitele, sv. Jana Nepomuckého, sv. Šebestiána a P. Marie Immaculaty. Uprostřed stojí sochy archandělů Michaela, Gabriela a Rafaela. Na vrcholu je umístěno sousoší Nejsvětější Trojice – Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch svatý.

*Sloup Nejsvětější Trojice s původním zábradlím
Pohlednice, 30. léta 20. století

RADNICE

Obřadní síň
Expozice
kníží vazby

Původní radnice stála na protější straně náměstí. Během třicetileté války zchátrala, a proto musela městská rada od roku 1680 zasedat na hradě. Situace byla neúnosná, a tak se loketští rozhodli postavit radnici novou. Stavbou byl pověřen zkušený stavitel německého původu Abraham Leuthner. Stavba probíhala v letech 1682–1696. Do dnešních dní se dochovaly gotické sklepy původního měšťanského domu. Ve střední ose průčelí stojí věž, ukončená cibulovou bání. Nad průčelím vchodu je umístěn polychromovaný městský znak z roku 1686 od A. Zeidlera. Rekonstrukce radnice proběhla až v 80. letech 20. století a od té doby je zde sídlo městského úřadu. V přízemí je umístěna městská knihovna s unikátní expozicí umělecké knižní vazby.

*Radnice na náměstí
Karl Streer, volné grafické listy, světlotisk, 1926

MĚSTSKÁ DVORANA

Budova byla postavena roku 1895 na místě několika zbořených domů. Stavba je ukázkou architektonického eklekticismu. V objektu byl původně internát zdejší reálky a sál sloužil jako tělocvična. Od roku 1946 byl sál využíván pro společenské a kulturní akce, v části objektu sídlil národní výbor. Dominantním prvkem je vstupní hala a hlavní sál s jevištěm. Objekt žil ještě v 80. letech bohatým kulturním životem, po zprivatizování do soukromého vlastnictví řadu let chátral. Od roku 2002 je zpět v majetku města. V roce 2015 byla dvorana prohlášena za kulturní památku a v letech 2015–2022 byl objekt nákladně rekonstruován. V současnosti zde sídlí základní umělecká škola a Kulturní dům Dvorana, p.o.

*Pohled na dvoranu od řeky
Kolorovaná pohlednice, před rokem 1918

ROBIČSKÁ VĚŽ

Strážní věž z první pol. 15. století je zděná z lomového kamene, v dolní části s nárožními tesanými kvádry. V horní části jsou nad sebou umístěna zaklenutá okna. V průběhu let byla věž zvýšena. V nadstavbě tak vznikla místnost pro věžníka, který hlídal okolí. Zajímavostí je dochovaný převět v nejvyšším patře. Jde o středověkou formu záchodu vysunutého na konzolách mimo tělo věže. V těchto místech stávala takzvaná Robičská branka, umožňující jediný vstup do města z této strany, která byla odstraněna v roce 1859.

V současnosti není věž veřejnosti přístupná, každopádně jde o zajímavý pozůstatek původního jižního opevnění města.

*Robičská věž
Wilhelm Kaiser, dřevoryt, 30. léta 20. století

MOST PŘES OHŘI

Útrobny
mostu

První most, spojující břehy řeky Ohře, byl v těchto místech postaven v roce 1834 podle projektu Leopolda Wöllnera. Stavba trvala dva roky a stála necelých 90 tisíc zlatých. Položení posledního kamene se účastnil císař Ferdinand I. Šlo vpravdě o unikátní stavbu, řešenou dvěma vysokými, zužujícími se pylony postavenými na březích řeky. Na nich byla na řetězech zavěšena dřevěná mostovka. V této podobě sloužil most téměř sto let, narůstající silniční doprava mu však způsobila vážné závady a roku 1931 byl zbořen. Na jeho místě byl v roce 1936 otevřen nový, železobetonový most podle návrhu architekta Adolfa Benše. Je 116 metrů dlouhý, hlavní oblouk má rozpětí 74,6 metrů a vzepětí 17,5 metrů. Kromě krásného výhledu na hrad a zákutí řeky Ohře z něj můžete vidět také loketský amfiteátr.

*Řetězový most přes řeku Ohři
Josef Paulus, olej na plátně, 1920

MĚSTSKÉ HRADBY

Loketský hradební systém byl budován už od 13. století. V 17. století bylo opevnění rozšířeno o barokní bastiony, vystupující mimo samotnou hradbu a umožňující tak ostřelování protivníka u paty hradby bez ohrožení vlastních střelců. Odhaduje se, že výška hradeb byla místy až 5 metrů při šířce zdi přibližně 1,5 metru. Zboření hlavní městské brány, jež byla součástí tzv. Dolního hradu, společně s výstavbou řetězového mostu, znamenalo zánik staleté uzavřenosti Lokte krunýřem hradeb. Hradební systém ztratil smysl, proto v roce 1840 rozhodla rada města o jeho zrušení. Části hradeb byly odprodávány majitelům sousedních pozemků a využívány jako stavební materiál. S obnovou hradeb se započalo až v 70. letech 20. století.

*Plán města s vyznačením městského opevnění
Vinzenz Prökl, litografie, 2. pol.19. století

KOSTEL SV. VÁCLAVA

Dívaldo

Kostel stojí na místě původně románského kostela, který byl vystavěn pravděpodobně před polovinou 13. století a byl ve správě pražského řádu křižovníků s červenou hvězdou. Když v sedmdesátých letech 15. století původní kostel vyhořel, tehdejší zástavní majitel loketského hradu a panství Matyáš Šlik zahájil rozsáhlou výstavbu pozdně gotického kostela. Ten byl určen též jako rodová hrobka.

Barokní přestavba kostela započala roku 1701 podle plánů tepelského stavitele J. W. Braunbocka a trvala až do roku 1734, neboť v roce 1725 při velkém požáru města byl kostel také ohněm zachvácen a téměř zničen. Po dokončení přestavby zde sestavil významný loketský varhanář J. L. Burckhart barokní varhany s řezbářskou výzdobou. Významná renovace

kostela byla započata roku 1875, o 27 let později získala okna chrámové lodi nové vitraje. Hlavní sloupový oltář a kazatelna pochází od českého barokního sochaře a řezbáře J. Eberleho. V roce 1757 byl oltář doplněn sochami zemských patronů. Hlavní oltářní obraz je pak dílem významného vrcholně barokního českého malířského mistra Petra Brandla. V interiéru kostela je umístěn netradiční pomník obětem 1. světové války – pamětní obraz od W. Ditzze z roku 1923.

Zdroje historických fotografií:

Depozitář hradu Loket: 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16

Sbírka Františka Truhláře: 4, 6, 10, 12

Převzato z: Vlasák, Vladimír-Vlasáková, Eva - Dějiny města Lokte, Loket 2004: 5

Zdroje současných fotografií:

Lubor Ferenc, wikipedia: 5, 13

Alena Tučimová, wikipedia: 10

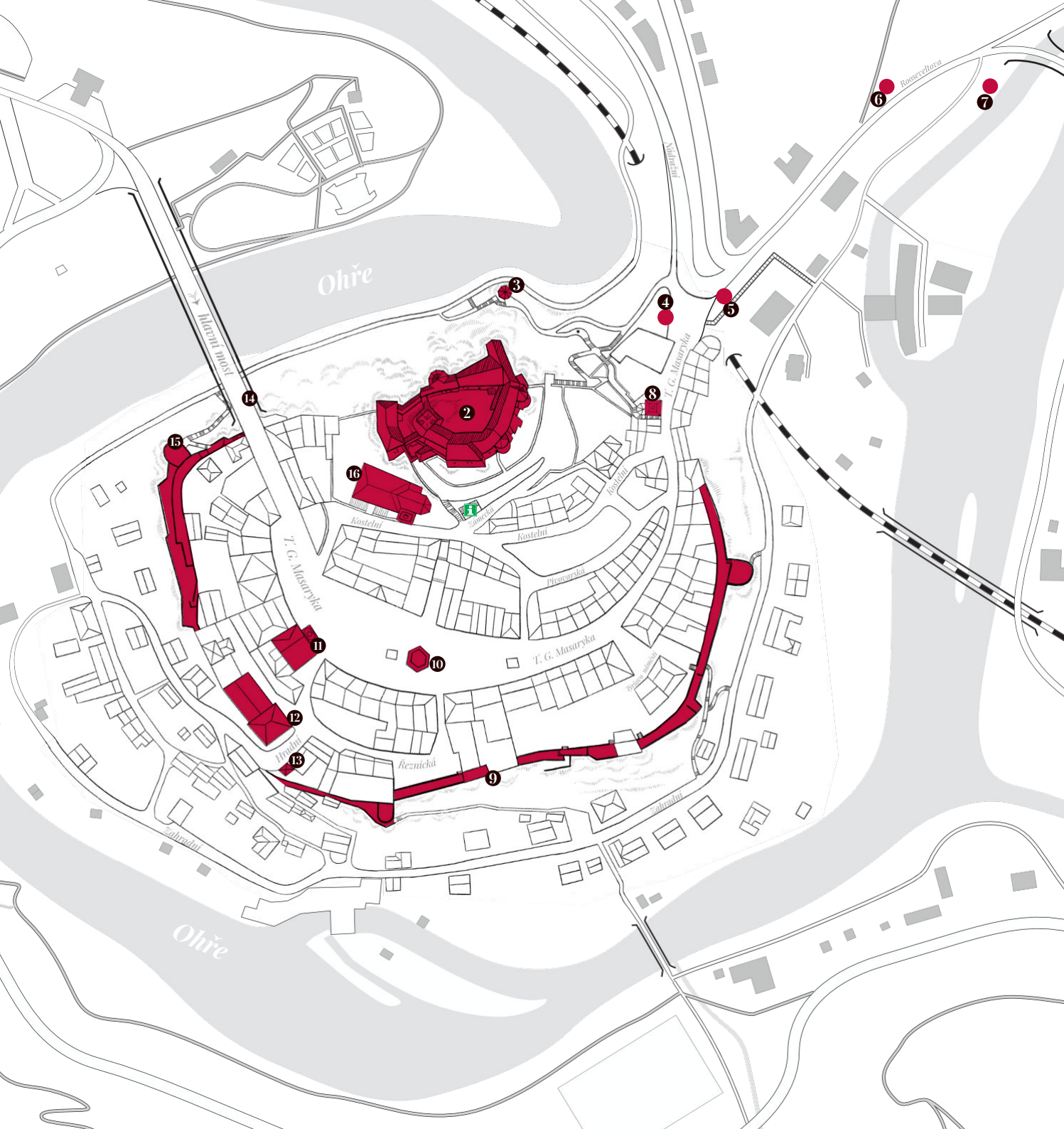
Filip Prekop: 6

Tomáš Bauer: 3, 7

Ostatní fotografie z fotoarchivu HRADU LOKET, o.p.s.

*Kostel sv. Václava

Fritz Albert, lept, 20. století

INFOCENTRUM
MĚSTA LOKET

Zámecká 69, 357 33 Locket

+420 352 661 717

infocentrum@loket.cz

www.loket.info

© HRAD LOKET, o. p. s., 2022

HRAD
LOKET

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

MĚSTO
LOKET

Karlovarský
kraj